

Fotos fra Museet for Søfart

Synet på Jomfruøernes historie

Opgaverne i **Synet på Jomfruøernes historie** handler om historisk bevidsthed og funktionen af historien i fortid og nutid. Opgaverne har en stigende sværhedsgrad. Den første kan løses ved at se de film, der nævnes i opgaven. Nummer to kræver, at man - udover at se de anbefalede film - læser tekster, der kan findes på netsitet **Øerne vi solgte** eller steder, der linkes til fra netsitet. Den sidste opgave kræver at man udover at orientere sig på netsitet også finder materiale andre steder. Opgaverne retter sig mod historie i 7. – 9. klasse og afløser følgende fællesmål:

Konstruktion og historiske fortællinger

Gennem undersøgelser af historiske fortællinger i forskellige medier kan eleverne gøre rede for ophavssituationens betydning for brug og funktion af fortællingerne.

Efterhånden kan eleverne analysere og forklare historiske fortællingers erindringspolitiske sigte og gøre rede for eksempler på deres virkning.

Fase 1

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger.	Eleven har viden om sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger.

Fase 2

Færdighedsmål	Vidensmål
Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte	Eleven har viden om historiske fortællingers brug i et samtids- og fremtidsrettet perspektiv.

Beskrivelser af historiske begivenheder og tidsperioder kan ofte være meget forskellige. Historieskrivere og forskere opfatter og vægter årsager og konsekvenser af fortidens hændelser forskelligt. Hvilken betydning har f.eks. politiske og økonomiske forhold for levevilkår for forskellige sociale grupper i forskellige tidsperioder. Historikere taler f.eks. om forskellige 'briller', journalister taler om forskellige 'vinkler'. Historiesyn er et fælles ord for forskellige måder at opfatte og beskrive historien på. I de følgende opgaver skal I arbejde med beretningerne om livet i Dansk Vestindien, Jomfruøerne eller US Virgin Islands, som er vidt forskellige.

Hvor skal statuen stå?

Foto: Lasse Chamara Quist Madsen

[Film: Statuer til Danmark](#)

På de tidligere Dansk Vestindiske Øer er der tre statuer, som har stor symbolsk værdi for indbyggerne: I 100-året for salget af De Dansk-Vestindiske Øer har indbyggere på Jomfruøerne foræret Danmark kopier af de tre statuer, som skal minde om forholdet til den tidligere koloni, der var baseret på slavegjort arbejdskraft.

Se filmen, som fortæller om tre statuer, som har stor symbolsk værdi for indbyggerne:

- John Gottlieb, også kaldet General Buddhoe, var en slavegjort som deltog i organiseringen af kampen for slaveriets ophævelse, men også var medvirkende til en ret ublodig frigivelse.
- David Hamilton Jackson var lærer, journalist, politiker og dommer. Han stiftede den første fagforening for sorte landarbejdere i en fagforening i Dansk Vestindien.
- 'The conch blower' – også kaldet 'Freedom' er opstillet på alle tre øer og nu også i København. Konkylien blev oprindeligt brugt til at kalde slaverne til arbejde, men blev også signalet til oprør.

I anledning af 100-året for salget af De Dansk-Vestindiske Øer har indbyggere på Jomfruøerne foræret Danmark kopier af de tre statuer, som skal minde den danske befolkning om forholdet til den tidligere koloni, der var baseret på slavegjort arbejdskraft.

Statuen af John Gottlieb, General Buddhoe, bliver opstillet på Holbæk Museum, blandt andet fordi Vestsjællands godser og befolkning har haft mange relationer til De Dansk-Vestindiske Øer.

Statuen af David Hamilton Jackson kommer til at stå på Arbejdermuseet i København på grund af Jacksons tilknytning til den danske arbejderbevægelse.

De danske medier har indgående debatteret, hvor det bedst giver mening at opstille 'Freedom' statuen, men der er uenighed og debat om et sted. Forslagene ses af nogle som provokerende og af andre som en usynliggørelse. Kongens Have har været foreslået, fordi det især er kongefamilierne, som har profiteret af indtægter fra det slavegjorte arbejde. Et andet forslag er midt på Amalienborg Slotsplads i forbindelse med rytterstatuen af Frederik V, som har kostet et svimlende beløb, betalt af sukkerøkonomi fra Dansk-Vestindien. En tredje mulighed er ved Københavns Havn ud for Vestindisk Pakhus, som modtog varerne fra Vestindien. En fjerde mulighed er Christianshavn, som er den bydel i København, der har profiteret mest af kolonitidens skibsbyggeri, proviantering, sømandskab og blomstrende økonomi.

Når I har set filmen skal klassen vurdere de forskellige betydninger af statuerne for henholdsvis Jomfruøerne og for Danmark, og give et begrundet bud på den bedste placering af 'Freedom'.

Hvad betyder historien for nutid og fremtid?

Start med at se filmene med La Vaughn Belle, Doc Petersen og Sanni Craft

Foto: Sigurd Tao Lyngse

Film: La Vaughn Belle

La Vaughn Belle bor på St. Croix. Hun er kunstner med fokus på slavetidens indflydelse på nutidens mennesker, samfund og landskab på de nuværende Jomfruøer. La Vaughn arbejder især med relationen til Danmark, som hun har besøgt flere gange både som debattør og med udstillinger.

Film: Doc Petersen

Doc Petersen bor på St. Croix, han er radiovært, musiker og tidligere dyrlæge. Doc Petersen har besøgt Danmark adskillige gange, og han fortæller her om, hvordan livet er på US Virgin Islands med turismen som økonomisk grundlag og om arbejdsløshed og kriminalitet, der har et alt for stort omfang, men også om perspektiver for en caribisk fremtid – med eller uden USA.

Film: Sanni Craft

Sannie Craft er ejendomsmægler på St. Croix. Hun er dansk, amerikansk gift med to børn og har boet på Jomfruøerne i en årrække. Sannie Craft har oplevet udviklingen fra en nedslidt St. Croix og Christiansted mod bedre tider med flere turister og lidt bedre økonomi.

Foto: Sigurd Tao Lyngse

Når I har set filmene skal I dele jer i grupper og finde eksempler på, hvordan de tre forholder sig til historien, øernes nutid og fremtid.

Hvordan ser de på den historie Danmark og Jomfruøerne har haft sammen og på den historie øerne har haft siden de blev købt af USA?

Forholder de sig til, hvad historien betyder for øerne i dag?

Forholder de sig til, hvad historien betyder for forholdet til Danmark?

Hvad betyder synsvinklerne for øernes fremtid, turisme, landbrug, handel, energi?

Fremlæg jeres resultater i klassen og diskutér de forskellige syn på historien.

Synet på historien ændres over tid

Fremstillingen af slaveriet og dets ophævelse i danske historiebøger har først inden for de seneste 10-20 år ændret sig fra at have fokus på især Christian VII's forbud mod danske skibes sejlads med slavegjorte fra Afrika i 1792 og på generalguvernør Peter von Scholtens frigivelse af de slavegjorte i 1848. Begge begivenheder har været fremført som eksempler på, at Danmark har behandlet sine slavegjorte mere humant end andre, og at Danmark tidligt har indset, at brutaliteten mod de slavegjorte måtte ophøre.

Beslutningen om at sælge Dansk Vestindien har et langt politisk forløb. Sukkerproduktionen på øerne er efter 1800 blevet urentabel, fordi den tidligere så indbringende sukkerproduktion ikke længere kan konkurrere med europæiske bønders roesukker. De første forsøg på at afhænde øerne må opgives, fordi der ikke er nogen, der ønsker at købe øerne.

Se webdocs og læs baggrundsteksterne '[1671-1848 Begyndelsen i Vestindien](#)' og '[1848-1917 Levevilkårene forværres i Vestindien](#)' og se de to følgende film:

Film: Breaking the silence

Under UNESCO, FNs organisation for uddannelse, videnskab og kultur, samarbejder en række skoler fra Afrika, Europa, Caribien og Sydamerika om at beskrive forholdene for de lande og befolkninger som var involveret i den tidligere trekantshandel. Studerende fra St. Croix Educational Complex beretter om deres projekt og om mødet med danske gymnasieelever.

Film: Universitet

I skolerne og på Jomfruøernes Universitet lærer de unge om USAs historie og kun sporadisk om Øernes egen historie og udvikling. Mange af de unge på universitetet på St. Croix ville ønske de vidste mere om fortiden og forholdet til Danmark. De ville også gerne have at Danmark anerkendte sin fortid som slavehandelsnation.

Læs artiklen fra Information:

<https://www.information.dk/kultur/2015/01/god-tid-danmark>

Læs Lars Løkke Rasmussens nytårstale 1. januar 2017, her nævnte statsminister Lars Løkke Rasmussen 100-året for salget af de Dansk-Vestindiske Øer [Talen](#)

Du skal nu finde eksempler i tekster og film som på et ændret historiesyn og gør rede for hvorfor og hvordan de historiske begivenheder nu ses med nye briller.

Du kan vælge et af følgende emner og skrive et essay på omkring en side:

- Hvordan har synet på begivenhederne omkring de slavegjortes frigivelse ændret sig? Gav Peter von Scholten dem friheden, eller frisatte de sig selv?
- Hvordan ser unge Virgin Islanders på forholdet til Danmark og historien i forhold til de danske unge de mødte?
- Hvordan ændrede opfattelsen af øerne sig i Danmark fra kolonialiseringen til salget i 1917?
- Hvordan har opfattelsen af ansvaret for handlen med slavegjorte ændret sig gennem tiden frem til i dag?

Fremlæg jeres resultater i klassen og diskuter i fællesskab, hvad årsagerne er, til at holdningen til og synet på historien ændrer sig over tid.